

Наступним складником змісту є лінгвосоціокультурний. Сукупність лінгвокраїнознавчих, соціолінгвістичних, соціально-психологічних, культурологічних і міжкультурних знань сприяють розвитку особистості студента, ознайомленню з соціокультурною інформацією та виступають засобом збагачення духовного світу особистості на основі знань культури країни, мова якої вивчається [5]. До лінгвосоціокультурного компонента змісту навчання німецької мови відносять тексти країнознавчого та соціокультурного характеру, пов'язані зі сферою майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, змістовний компонент навчання німецької мови студентів-нелінгвістів розглядають як сукупність того, що майбутні фахівці повинні засвоїти в процесі навчання, щоб якість і рівень володіння іноземною мовою відповідали їхнім запитам і цілям, а також цілям і задачам даного рівня навчання. Відбір змісту покликаний сприяти різнобічному і цілісному формуванню особистості студента, підготовці його до майбутньої професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско та ін.; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Робоча програма з дисципліни "Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька)" / Уклад. О. Подвойська. – Херсон: Херсон. нац. тех. університет, 2013. – 30 с.
3. Єлізарова Г. В. Культура и обучение иностранным языкам / Г. В. Єлізарова. – СПб.: Каро, 2005. – 352 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / перекл. з англ.; наук. ред. укр. видання д-ра пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва.] – К. Ленвіт, 2003. – 273 с.
5. Бориско Н. Ф. Общеєвропейские компетенции владения иностранным языком: Изучение, обучение, оценка. Анализ некоторых аспектов / Н. Ф. Бориско // Иноземні мови. – 2005. – № 1. – С. 8–14.

REFERENCES

1. The method of teaching foreign languages and cultures: theory and practice / Bihych O. B., Borysko N. F. / Under total. ed. S. Nikolaeva. – K: Lenvit, 2013. – 590 p.
2. The work program of discipline "Foreign language for professional purposes (German)" / life. A. Podvoisky. – Kherson: Kherson National Technical University, 2013. – 30 p.
3. Elizarova G. V. Culture and Language Learning of Foreign language / G. V. Elizarova. – SPb.: Caro, 2005. – 352 p.
4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment / Trans. from English; - K: Lenvit, 2003. – 273 p.
5. Borysko N. F. Common competence: Study, Learning, comments. Analysis of some aspects / N. F. Borysko // Languages. - 2005.– № 1. – P. 8–14.

УДК 372.8:378.147:811.111

В. В. ВОЛІК

volik.v@mail.ru

кандидат педагогічних наук, доцент,

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ЧИТАННІ АНГЛОМОВНИХ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ

Розглянуто проблему формування стратегічних умінь читання спеціалізованих текстів англійською мовою. Обґрунтовано необхідність володіння студентами зазначеною компетенцією. Подано визначення понять «стратегії у читанні» і «стратегії у компресії». Зазначені стратегії класифіковано у групи: планування, виконання, оцінювання і корекції. Охарактеризовано названі стратегії. Стратегічні вміння професійно-орієнтованого читання запропоновано формувати за допомогою відповідних вправ і завдань. Доведено, що формуванню умінь застосовувати рецептивні стратегії планування слугують підготовчі вправи, які виконуються перед читанням тексту, мовні вправи та мовленнєві завдання сприяють використанню стратегій виконання у читанні й компресії, а завдання для перевірки розуміння прочитаного – стратегій оцінювання та корекції.

Ключові слова: стратегії у читанні, стратегії у компресії, професійно-орієнтоване читання.

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ В ЧТЕНИИ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ПРОФЕССИОНАЛЬНО- ОРИЕНТИРОВАННЫХ ТЕКСТОВ

Рассмотрена проблема формирования стратегических умений чтения специализированных текстов на английском языке. Обоснована необходимость владения студентами указанной компетенцией. Дано определение понятий «стратегии в чтении» и «стратегии в компрессии». Указанные стратегии классифицированы в группы планирования, исполнения, оценивания и коррекции. Дана характеристика названным стратегиям. Стратегические умения предлагается формировать с помощью соответствующих упражнений и заданий. Определено, что формированию стратегических умений планирования служат подготовительные упражнения, языковые упражнения и речевые задания содействуют использованию стратегий исполнения в чтении и компрессии, а задания на проверку понимания прочтенного – стратегий оценивания и коррекции.

Ключевые слова: стратегии в чтении, стратегии в компрессии, профессионально ориентированное чтение.

V. VOLIK

volik.v@mail.ru

PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor,

Khmelnitsky Cooperative Trade and Economic Institute

THE DEVELOPMENT OF THE STRATEGY COMPETENCE OF STUDENTS IN READING ESP TEXTS

The article deals with the problem of the development of strategic skills of ESP reading. There has been grounded the necessity of students' mastering the above mentioned competence. The terms "reading strategies" and "compression (sense reduction) strategies" have been defined. These strategies fall into the following groups: planning (framing), inferring, hypothesis testing (evaluating), revising hypotheses (correcting). The author gives a full description of the strategies. The strategic skills are suggested to be developed with the help of corresponding exercises and tasks. It has been proved that pre-reading exercises aim to form strategic skills of planning, reading exercises and tasks enable to use reading strategies of inferring and compression while post-reading tasks help to develop strategies of evaluating and correcting. The research results can be used for further studies of the problem.

Keywords: reading strategies, sense reduction strategies, ESP reading.

У світлі політичної та економічної інтеграції України з західноєвропейською та світовою спільнотою, з одного боку, та змін у системі вищої освіти в контексті Болонського процесу, з другого, постає питання формування особистості фахівця, здатного залучатися до комунікації та співпраці зі своїми зарубіжними партнерами. Зважаючи на специфіку професійної діяльності вітчизняних фахівців з маркетингової діяльності, що полягає в їхній участі у налагодженні ділових контактів із зарубіжними партнерами, підписанні договорів, діловому листуванні тощо, виникає необхідність у володінні ними відповідними компетентностями в іншомовному професійному спілкуванні. Важливою передумовою цього є розуміння письмової інформації.

У зв'язку з цим все більшого значення набуває проблема подальшого вдосконалення методики навчання професійно орієнтованого читання, що становить невід'ємний компонент іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців. Згідно з вимогами «Програми з англійської мови для професійного спілкування» таке навчання має проводитися, зокрема, на матеріалі спеціалізованих публіцистичних статей [3, с. 102]. Важливою передумовою володіння належним рівнем умінь читання зазначених текстів є формування у студентів стратегічної компетентності.

За останні десятиріччя науковцями проведено чимало досліджень з проблем формування стратегічної компетенції в іншомовному читанні. Так, вивчено комунікативні стратегії у цьому виді мовленнєвої діяльності (К. Нуталь, В. Граб), розроблено навчально-пізнавальні (когнітивні) стратегії (Н. Г. Михайлова); запропоновано методику формування навчальних стратегій читання автентичних спеціалізованих текстів у ВНЗ (Н. В. Васькіна) та модифікованих для студентів коледжів (Т. І. Труханова).

Однак, незважаючи на значну увагу науковців до зазначеної проблеми, необхідно констатувати, що не всі аспекти цього питання вирішено. Так, недостатньо висвітленим у дослідницькій літературі залишається питання застосування рецептивних стратегій у процесі професійно орієнтованого читання. Крім того, поза увагою залишається питання використання стратегій у компресії публіцистичних текстів.

Мета статті полягає у висвітленні основних положень формування стратегічних умінь професійно орієнтованого читання.

Необхідність формування стратегічної компетенції у читанні зумовлена мовною складністю професійно орієнтованих текстів, умінями читання яких мають оволодіти студенти-бакалаври. Цільовим рівнем володіння мовою для бакалаврів є В2, відповідно до якого студенти повинні вміти знаходити та аналізувати нову текстову інформацію, що міститься в англійськомовних галузевих матеріалах (у друкованому та електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією [3, с. 3].

Сучасне трактування процесу читання передбачає його нерозривний зв'язок із рецептивними стратегіями. Так, У. Грейб розглядає читання як активний процес розуміння, в якому студентів необхідно навчити ефективних читацьких стратегій [7, с. 377]. А. Паран вважає, що читання – це діяльність, яка передбачає формулювання здогадів (гіпотез) щодо змісту того, що буде читатись, які пізніше підтверджуються або відхиляються [11, с. 25]. Таким чином, процес розуміння розглядається як висунення гіпотез та їх перевірка, тобто читач може зрозуміти головну ідею прочитаного, перевіривши достовірність вихідної гіпотези (за наявності відповідних фонових знань).

Термін «стратегія» трактується авторами Загальноєвропейських рекомендацій як певним чином організована, цілеспрямована та керована лінія поведінки, обрана індивідом для виконання завдання [2, с. 10]. Отже, під стратегіями в читанні ми розуміємо способи, які студенти цілеспрямовано використовують для мобілізації навичок і умінь повно і точно розуміти основний та детальний зміст англійськомовних публіцистичних статей економічної тематики.

У дослідницькій літературі виділяють три загальні стратегії читання. Читання «знизу – догори» є стратегією послівного читання. На думку вітчизняних і зарубіжних дослідників (О. Б. Тарнопольський, Д. Нунан), вона не сприяє розвитку повноцінних умінь читання, а сам процес перетворюється в дешифрування тексту. Для ефективнішого навчання читання потрібно навчити студентів розуміти значно більші текстові одиниці: абзац або цілий текст.

Інформаційний пошук, переробка й оцінка інформації здійснюються за допомогою стратегії «згори – донизу». Такий підхід передбачає відбір, як правило, невеликої кількості найбільш емних інформативних елементів тексту для висунення гіпотез про його зміст. Ці два підходи об'єднуються в інтерактивній (інтерактивно-компенсаторній) моделі читання, яка ґрунтується на твердженні, що читання – це інтерактивний процес, в якому читач постійно перемикається з стратегії «знизу – догори» на стратегію «згори – донизу» [8, с. 255].

На думку багатьох дослідників, повного і точного розуміння того, що читається, можна досягти за таких умов: 1) з'ясування основної (-их) ідеї (-й) тексту; 2) переформулювання та зміни послідовності викладу інформації; 3) узагальнення; 4) смислового згорання. Відомо, що умови 2–4 пов'язані з відповідними операціями з компресії, а відтак виникає потреба у формуванні умінь смислового згорання текстової інформації. Оскільки компресія передбачає чимало складних операцій, постає необхідність навчити студентів застосовувати відповідні стратегії з метою полегшення виконання смислової редукації. Стратегії у компресії розглядаються нами як способи, що студенти використовують для виконання різних операцій зі згорання інформації оригінальних спеціалізованих публіцистичних статей (лексико-граматичне перефразування, узагальнення, об'єднання) з метою її кращого розуміння.

Застосування стратегій розглядається у методичній літературі як реалізація когнітивних принципів планування, виконання, оцінювання та корекції у читанні. У зв'язку з цим нами

виокремлено 4 основні групи стратегій: планування (ідентифікації); виконання; контролю (перевірки) та корекції і запропоновано процедуру їх застосування на різних етапах навчання читання.

Група стратегій планування у читанні включає:

- 1) планування процесу читання. Це передбачає перевірку достатності наявних знань, визначення тих знань, яких недостатньо, а також організацію ліквідації дефіциту знань;
- 2) визначення тематики тексту за його структурними елементами і за нелінгвістичними ключами (рисунок, таблицями, діаграмами тощо);
- 3) антиципація змісту тексту, що буде читатись. Для її успішної реалізації потрібно усвідомити та передбачити те, що буде читатись, через ознайомлення з його тематикою;

Стратегії виконання в читанні полягають у «побудові репрезентації вираження значень та гіпотез, а також комунікативних намірів, що стоять за ними» [2, с. 68], тобто відбувається ідентифікація змісту тексту та його складових частин. До стратегій цієї групи ми відносимо:

- 1) розуміння основної ідеї. З цією метою студентам пропонується вибіркоче читання, тобто ознайомлення з найважливішими текстовими елементами: заголовком, підзаголовком, першим абзацом тощо;
- 2) аналіз частин прочитаного: перерхитування або вибіркоче читання вголос (особливо важких для розуміння текстових елементів);
- 3) використання семантичного поля слів і словосполучень для здогадки про їх значення;
- 4) осмислення прочитаних текстових фрагментів, використовуючи паузацію в процесі читання;
- 5) визначення основної та другорядної інформації; виділення (підкреслювання, занотовування) основних фактів;
- 6) використання лінгвістичних ключів та контекстуальної здогадки про значення незнайомих слів;
- 7) переклад рідною мовою важких для розуміння фрагментів тексту.

У результаті компресії тексту в скороченому варіанті залишаються здебільшого основні і деяка кількість другорядних смислових одиниць. Компресія або семантичне згортання тексту передбачає наступні операції: 1) перефразування, яке, з точки зору дотримання авторських засобів вираження думки, може бути рівнозначним, зі зміною фізичного обсягу висловлювання або із розширенням смислу; з точки зору мовних трансформацій воно може бути: а) адекватно-лексичним; б) еквівалентно-лексичним; в) граматичним; г) лексико-граматичним на основі конверсивів; 2) синтезування окремих текстових елементів; 3) узагальнення; 4) об'єднання текстових предикатів [1, с. 93].

З огляду на вище сказане, до групи стратегій у компресії ми відносимо:

- переструктурування та перефразування складних лексико-граматичних структур (зі зміною обсягу висловлювання);
- синтезування окремих текстових елементів в адекватні їх змісту утворення;
- узагальнення на основі синтезу найбільш суттєвих фактів;
- об'єднання текстових предикатів.

Група стратегій оцінювання передбачає перевірку викладачем і студентом правильності (ефективності) запропонованої моделі читання, яка, за умови її адекватності, повинна сприяти розумінню прочитаного. Із цією метою викладач застосовує різні форми контролю розуміння змісту прочитаного, що водночас слугують самоконтролю та самооцінці з боку студентів.

Якщо в процесі перевірки виникають розходження, то це призводить до корекції, тобто до пошуку альтернативної моделі, яка б виявилась ефективнішою за попередню. Інакше кажучи, потрібно переглянути запропоновану модель читання і внести до неї певні корективи або зміни.

Зауважимо, що в процесі читання спеціалізованих статей студенти використовуватимуть лише стратегії, які є найбільш ефективними (прийнятними) для виконання накреслених завдань. Крім того, кожен студент обирає свої стратегії, щоб успішно виконати поставлене завдання. З іншого боку, на думку авторів Рекомендацій Ради Європи, застосування стратегій повинно бути керованим, оскільки керівництво такими діями з боку учасників навчального процесу веде до посилення або модифікації їхніх компетенцій [2, с. 9]. Таким чином, необхідно створити сприятливі умови для мобілізації ресурсів студентів, активізації їхніх навичок і вмій професійно орієнтованого читання, тобто для формування стратегічної компетенції у читанні.

Засобами формування стратегічних умінь повинні слугувати спеціально розроблені вправи та завдання. Для формування вмій застосовувати стратегії планування в читанні

пропонуються підготовчі вправи, що виконуються здебільшого на дотекстовому етапі і готують студентів до розуміння змісту тексту, тобто формують вміння його прогнозування (антиципації). Виконання вказаних вправ передбачає визначення тематики тексту, його основної ідеї та ознайомлення з його організацією за допомогою текстових елементів і нелінгвістичних ключів (рисуноків, таблиць, діаграм тощо).

Наведемо приклади таких вправ.

Приклад 1 (на матеріалі статті “Keeping the customer happy” (The Times)).

Мета: формувати вміння прогнозувати зміст статті, що буде читатися, за її структурними компонентами.

Стратегія рецепції: планування – визначення тематики статті за її структурними елементами.

Інструкція: Look at the headline (“Keeping the customer happy”) and say what the article can be about.

Приклад 2 (на матеріалі статті “Empowered” (The Economist)).

Мета: активізувати фонові знання.

Стратегія рецепції: планування – перевірка наявних фонових знань.

Інструкція: The following questions aim to assess your awareness of Russian economic policy. Read them and answer.

1. What advantages do you think Russia has in the European gas and oil market?
2. Is Russian Gazprom a private company?
3. What post did Anatoly Chubais hold in the Russian government?
4. Do you think Europeans can cooperate with Russian oil companies and make profits? How?
5. What problems does Russian power industry undergo?

З метою сприяння застосування стратегій виконання в читанні студентам пропонуються мовні вправи. Так, завдяки виконанню лексико-граматичних вправ у студентів формуються навички і вміння користуватися лінгвістичними ключами, контекстом і семантичним полем для здогадки про значення невідомих слів, зокрема термінологічного характеру, навички і вміння перекладу тощо.

Наведемо приклади зазначених вправ.

Приклад 1 (на матеріалі статті “Scottish & Newcastle Agrees to Be Bought and Split” (The Economist)).

Мета: формувати навички прогнозувати вживання термінів.

Стратегія рецепції: виконання – використання контексту для здогадки про значення слів-термінів.

Інструкція: Read the passage and fill in the gaps with the appropriate word.

After three months of negotiating on the price, Carlsberg and Heineken agreed to pay £8 in cash for each (1) ... of Scottish & Newcastle, which makes Foster’s and Kronenbourg 1664 beer. The (2) ... offer represents a 26 percent (3) ... to the value of Scottish & Newcastle’s shares on Oct. 16, a day before the two companies said they were considering a takeover. ...

a) premium; b) bid; c) deal; d) share; e) takeover.

Приклад 2 (на матеріалі статті “Businesses embrace charity despite tax hurdles” (The Kyiv Post)).

Мета: формувати навички семантизації слів-термінів шляхом двомовного перекладу.

Стратегія рецепції: виконання – варіативний пошук засобів передачі значення термінів рідною та іноземною мовами.

Інструкція: Read and translate the terms and combinations into a) Ukrainian; b) English.

a) holdings, investment, corporate, donate, income, profit, philanthropist, supermarket chain, charitable foundation, financial institution, USAID;

b) податковий злік, добродійна діяльність, спільний, кредитна спілка, заснувати фонд, надавати грант, медичні послуги, заохочувати, претендувати на нагороду, проводити дослідження.

Приклад 3 (на матеріалі статті “Knowing me, knowing you” (The Times)).

Мета: вдосконалювати навички співвідносити граматичні структури зі значенням.

Стратегія рецепції: виконання – використання лінгвістичних ключів для здогадки про значення складних граматичних структур.

Інструкція: Fill in the blanks with the appropriate grammar form given in the box.

increased – adopting – making – have – shopping – satisfied – taking – making working.

1. Customers are sent regular email alerts for product recommendations and discounts that really appeal to that individual, based on their known (1)... and reading habits. ...

Крім вищезазначених вправ, формуванню вмінь оперувати стратегіями виконання у читанні слугують мовленнєві завдання на розвиток умінь розуміння публіцистичних статей економічної тематики. Ці завдання формують такі стратегічні вміння: 1) читання й перелічування в різних режимах; 2) визначення основної та другорядної інформації; 3) аналіз прочитаних текстових фрагментів.

Наведемо приклади зазначених завдань.

Приклад 1 (на матеріалі статті “Investors urged not to panic but to buy on falls” (The Financial Times)).

Мета: формувати вміння виділяти в тексті головну та другорядну інформацію.

Стратегія рецепції: виконання – аналіз прочитаних структурних частин, паузація.

Інструкція: Read the article and mark its main facts with a pencil or highlighter.

Приклад 2 (на матеріалі статті “Ukraine’s Relations with NATO (The Kyiv Post)).

Мета: формувати вміння прогнозувати вживання контекстуально-зумовлених синтаксичних конструкцій.

Стратегія рецепції: виконання – використання контекстуальної здогадки про зміст того, що буде читатись.

Інструкція: Read the text and fill in the missing sentences of your own.

Вправи та завдання на формування навичок і вмінь смислової компресії слугують розгортанню відповідних стратегій, а саме: 1) переструктурування та перефразування складних лексико-граматичних структур (зі зміною фізичного обсягу висловлювання); 2) синтезування окремих текстових елементів; 3) узагальнення; 4) об’єднання текстових предикатів.

Подамо приклади вказаних вправ і завдань.

Приклад 1 (на матеріалі статті “Businesses embrace charity despite tax hurdles” (Kiev Post)).

Мета: формувати навички та вміння смислової компресії на основі операцій із перефразування.

Стратегія смислової компресії: лексико-граматичне перефразування зі зміною обсягу висловлювання.

Інструкція: Paraphrase the following sentences preserving their contents. Use the suggested beginnings of new sentences.

Приклад 2 (на матеріалі статті “Scottish & Newcastle Agrees to Be Bought and Split ” (The Financial Times)).

Мета: формувати навички та вміння смислової компресії на основі операцій із об’єднання текстових елементів.

Стратегія смислової компресії: синтезування окремих текстових елементів на основі їх спільних рис.

Інструкція: Unite paragraphs 4-9 specifying the gained market share of both brewers and omitting all secondary and superfluous details.

Як засіб розгортання стратегій оцінювання й корекції у читанні пропонується завдання на перевірку розуміння прочитаного, що полягає у встановленні відповідності запропонованих резюме (A, B, C) змісту тексту. Зазначене завдання слугує оцінюванню з боку викладача та самооцінюванню студентом-читачем рівня розуміння прочитаного тексту, а також може бути сигналом про необхідність корекції у разі неточного та неповного розуміння. Наведемо приклад такого завдання.

Приклад 1 (на матеріалі статті “Scottish & Newcastle Agrees to Be Bought and Split” (The Financial Times)).

Мета: перевірити розуміння основного змісту прочитаної статті.

Стратегія рецепції: оцінювання/корекції – встановлення відповідності запропонованого резюме змісту прочитаного.

Інструкція: Read the following summaries (A,B,C) of the article “Scottish & Newcastle Agrees to Be Bought and Split”. Define which summary corresponds to the contents of the article the most adequately.

Таким чином, нами з’ясовано, що процес читання спеціалізованих статей англійською мовою нерозривно пов’язаний із застосуванням рецептивних стратегій. Це сприяє успішному виконанню поставлених завдань із читання. Однак успішне досягнення кінцевої цілі зазначеного процесу, розуміння прочитаного залежить не лише від рецептивних дій, а й від

репродуктивних, зокрема текстової компресії. Тому, на нашу думку, необхідно сформувані у студентів уміння оперувати рецептивними стратегіями у читанні та стратегіями смислової компресії. Стратегії рецепції ми класифікуємо у чотири групи: планування, виконання, оцінювання та корекції. Кожна з цих груп реалізується за допомогою розроблених вправ і завдань на відповідному етапі навчання читання публіцистичних статей економічної тематики. Послідовність застосування стратегій співвідноситься із формуванням відповідних умінь. Паралельно з рецептивними стратегіями у виконанні студенти розгортають стратегії смислової компресії з метою ефективного виконання дії зі смислового згортання. Таке комплексне застосування стратегій забезпечує цілісність процесу розуміння вказаних текстів.

Проблема формування стратегічної компетенції ще далека від остаточного вирішення, оскільки не всі аспекти цього питання досліджено. Положення, висвітлені у запропонованій статті, можуть бути використані для подальшого дослідження проблеми формування стратегічної компетенції як у читанні, так і в інших видах мовленнєвої діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барабанова Г. В. Методика навчання профорієнтованого читання в немовному ВНЗ: монографія / Г. В. Барабанова. – К.: Фірма ІНКОС, 2005. – 315 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Програма з англійської мови для професійного спілкування / кол. авт.: Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / О. Б. Тарнопольський. – К.: Фірма ІНКОС, 2006. – 248 с.
5. Труханова Т. І. Індивідуалізація обчучення профорієнтованому чтенію на англійском языке студентов техникумов и колледжей економического профиля: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Т. І. Труханова. – К.: КНЛУ, 2001. – 218 с.
6. Чевичелова О. О. Особливості застосування когнітивно-комунікативного підходу в процесі викладання іноземної мови у вищих технічних навчальних закладах: зб. наукових праць. – 2012. – Вип. 10. – С. 172–175. / О. О. Чевичелова. [Електронний ресурс]– Режим доступу: irbis-nbu.gov.ua
7. Grabe W. Current developments in second language reading research / W. Grabe. – TESOL Quarterly. – № 25, 1991. – P. 375–406.
8. Nunan D. Language Teaching Methodology / D. Nunan. – L.: Prentice Hall, 1998. – 264 p.
9. Nuttall C. Teaching Reading Skills in a Foreign Language / C. Nuttall. – Oxford: MacMillan Publishers, 1998. – 282 p.
10. O'Malley J. M., Chamot A. U. Learning Strategies in Second Language Acquisition / J. M. O'Malley, A. U. Chamot. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1995. – 260 p.
11. Paran A. Reading in EFL: facts and fictions / A. Paran. – ELT Journal. – 1996. – № 50. – P. 25–34.

REFERENCES

1. Barabanova H.V. Metodyka navchannia proforiientovanoho chytannia v nemovnomu VNZ : monohrafiia [Methodology of teaching ESP reading in higher educational establishments: monograph] / H. V. Barabanova – K.: "INKOS" Firm, 2005. – 315 p.
2. Zahalnoievropeiski rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia / [naukovyi redaktor ukrainskoho vydannia doktor ped. nauk, prof. S. Yu. Nikolaieva] [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment / Ukrainian edition scientific editor doctor of pedagogical sciences, prof. S. Yu. Nikolaieva]. – Kyiv: Lenvit, 2003. – 273 p.
3. Prohrama z anhliiskoi movy dlia profesiinoho spilkuvannia / [kol. avt.: H. Ye. Bakaieva, O. A. Borysenko] [English for specific purposes national curriculum for universities/ authors team: Ye. Bakaieva, O. A. Borysenko and others]. – Kyiv: Lenvit, 2005. – 119 p.
4. Tarnopolskyi O. B. Metodyka navchannia inshomovnoi movlennievoi diialnosti u vyshchomu movnomu zakladi osvity : navch. posib. [dlia stud. vyshch. navch. zakladiv] [Methodology of teaching foreign language speech activity in a language higher educational establishment: a textbook for higher educational establishments students]/ O.B. Tarnopolskyi. – Kyiv: INKOS firm, 2006. – 248 p.
5. Trukhanova T. I. Individualizatsiia obucheniya proforientirovannomu chteniyu na angliiskom yazyke studentov tekhnikumov i kolledzhei ekonomicheskogo profilya: dis. ... kand. ped. nauk: spets. 13.00.02. [Individualization of teaching English for specific purposes reading to students of technical schools and colleges of the economic profile]/ Tat'yana Ivanovna Trukhanova. – Kyiv: KNLU, 2001. – 218 p.

6. Tchevychelova O.O. Osoblyvosti zastosuvannya kohnityvno-komunikatyvnoho pidhodu v protsesi vykladannia inozemnoii movy u vyshchyh tehnicnyh navchalnyh zakladah [Elektronnyi resurs]: Zbirnyk naukovykh prats [Peculiarities of the cognitive and communicative approach use in the process of teaching a foreign language in polytechnics [Electronic resource] / O.O. Tchevychelova– Issue №10. – 2012. – pp. 172-175. – Journal access regime: irbis-nbuv.gov.ua
7. Grabe W. Current developments in second language reading research / W. Grabe. – TESOL Quarterly. – № 25, 1991. – pp. 375–406.
8. Nunan D. Language Teaching Methodology / D. Nunan. – L.: Prentice Hall, 1998. – 264 p.
9. Nuttall C. Teaching Reading Skills in a Foreign Language / C. Nuttall. – Oxford: MacMillan Publishers, 1998. – 282 p.
10. O'Malley J. M., Chamot A. U. Learning Strategies in Second Language Acquisition / J. M. O'Malley, A. U. Chamot. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1995. – 260 p.
11. Paran A. Reading in EFL: facts and fictions / A. Paran. – ELT Journal. – 1996. – №50. – pp. 25–34.

УДК 378.147:811

Х. І. ЦИМБРОВСЬКА

christina.tsymbrovska@gmail.com

викладач,

Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УСНОМУ СПІЛКУВАННІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ

Актуалізовано проблему оцінювання рівня сформованості професійно орієнтованої англomовної компетентності в усному спілкуванні у контексті формування згаданої компетентності у майбутніх лікарів-педіатрів. Визначено взаємозв'язок між оцінюванням, вимірюванням та тестуванням. Проаналізовано досвід американських та європейських науковців щодо оцінювання англomовної професійно орієнтованої компетентності в усному спілкуванні. Охарактеризовано категорії лінгводидактичних тестів та види тестів на визначення рівня сформованості професійно орієнтованої англomовної компетентності в усному спілкуванні майбутніх лікарів-педіатрів. Окреслено основні етапи створення тестів. Визначено рівні сформованості та критерії оцінювання професійно орієнтованої англomовної компетентності в усному спілкуванні майбутніх лікарів-педіатрів. Встановлено ключові характеристики ефективності комунікативного тесту.

Ключові слова: *рівень сформованості професійно орієнтованої англomовної компетентності в усному спілкуванні, оцінювання, вимірювання, тестування, лінгводидактичний тест, ефективність комунікативного тесту.*

Х. И. ЦИМБРОВСКА

christina.tsymbrovska@gmail.com

преподаватель,

Львовский национальный медицинский университет им. Д. Галицкого

ОЦЕНИВАНИЕ УРОВНЯ СФОРМИРОВАННОСТИ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В УСТНОМ ОБЩЕНИИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ-ПЕДИАТРОВ

Актуализировано проблему оценивания уровня сформированности профессионально ориентированной англomовной компетентности в устном общении в контексте формирования упомянутой компетентности у будущих врачей-педиатров. Определена взаимосвязь между оцениванием, измерением и тестированием. Проанализирован опыт американских и европейских ученых касательно оценивания англomовной профессионально ориентированной компетентности в устном общении. Охарактеризованы категории лінгводидактичних тестов и